

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

Drasi Prez. Eisenhower Uzsienio Politika.

Naujosios Amerikos vyriausybės užsienio politika kelia susidomėjimo ne vien amerikiečių, bet ir užsieny, ypač komunistų pavergtų tarpe. Žinoma, kad naujai išrinktas prezidentas rinkiminės propagandos metu yra pažadėjęs pavergtasias tautas išlaisvinti ir sovietų Rusiją nustumti į 1939 metų rubežius. Todel ir įdomu yra, kaip pažadėtą politiką pradės vykdyti.

Kokia naujo prezidento užsienio politika rašo Amerikos laikraštis «U.S. News and World Report», kurio redaktorius turi artimų ryšių su respublikonų partijos vadovybe esančiais žmonėmis. Jis tvirtinimu Eisenhoweris jau yra išdirbęs užsienio politikos planą, kuris bus pradėtas šaltu karu. Sulig minėto laikraščio Eisenhoweris imsis šių priemonių.

Europoje:

1. Paskubinti reikalingą pagalbą sąjungininkams nekomunistams;
2. Paskubinti vokiečių karo pajėgų ginklavimą;
3. Padėti atstatyti karo industrija;
4. Leisti apmokėti Europos kariuomenę naudoti atominius ginklus;
5. Skatinti suorganizavimą «Europos Legijono» iš pavergtų kraštų savanorių;
6. Naudoti paskirtus parlamento ginigus dezer tyravimo ir agitacijos skatiniui komunistiniuose kraštuose.
7. Pagreitinti oro ir žemės bazių statybą atominių ginklų atakoms nukreiptų prieš sovietų Rusiją;
8. Paspausti sąjungininkus, kad jie nutrauktų bet kokius ryšius su komunistais ir juos paliuosotų iš atsakomųjų vietų;
9. Daryti visa, kad sąjungininkai suprastų Amerikos stekimus;
10. Susitiprinti Rytų Europos blokadą;
11. Stengtis panaikinti ekonomines sienas, kurios dalina Europą.

Azijoje:

1. Naudoti parakedistus ir kitus ginklus, kad izoliuoti kontinento komunistus nuo Korejos, Bombarduoti komunistų bazes už Korejos. Sunaikinti bombardavimu komunistinės Kinijos susisiekimą. Tikrinti laivus ir paimti karo medžiagą vežama Kinijai. Greitai apgiukluoti Japoniją. Leisti Kinijos nacionalistinei kariuomenei įsikelti į konti-

nentą. Remti prancūzus Indo kinijoje. Organizuoti ir apgin kluoti «Azijos Legijoną» kari auti indokinijoje.

Kitose pasaulio dalyse:

Sutrukdyti Persijos sukomu nistiniama, likviduoti neramumus arabų kraštuose, neduoti progos kilti karui tarp žydų ir arabų, neleisti ekonominiams sunkumams sukelti sumišimą Viduriniuose Rytuose, patarti Indijai ir Pakistanui sudaryti sutartį įtikinti Indiją, kad nevestų palankią komunistams politiką.

Mac Arthur vyks į Formozą.

Numatomas artimu laiku Eisenhowerio ir Mac Arthuro susitikimas. Matoma, kad vasario mėn. Mac Arthur vyks į Formozą kur tirs galimybes panaudoti kinų nacionalistų kariuomenę Korejos karui.

Mac Arthur susitiko su Eisenhower

Du didieji Amerikos genero lai susitiko užsienio reikalams ministerio Foster Dulles namuose. Kalbėjosi lštisas dvi valandas. Beabejo, naujas prezidentas buvo suinteresuotas sužinoti priemones, kaip gali ma greitai laiku karą Korejoje pabaigti.

VOKIETIJOJE

Vyriausybei teks daug dirbti, kad patvirtinti Bonnos ir Paryžiaus sutartis, nes opozicija yra stipri. Social demokratų reikalauja, kad būtų paleistas parlamentas ir paskelbtai nauji rinkimai.

Gi iš kitos pusės Prancūzija dar vis su nepasitikėjimu žiūri į Vokietijos apginklavimą. Prancūzijos ir Vokietijos santykiai yra didžiausia kliūtis Europos vienybei ir saugumui.

NUTRAUKĖ SANTYKIUS.

Jugoslavijos diktatorius Tito sąryšyje su paskyrimu arkivyskupo Stepinac kardinolu, nutraukė diplomatinis santykius su Vatikanu, kurie buvo užmegsti 1946 metais.

Šis įvykis Vatikanu sluoksniuose nesukėlė jokio nusiste

bėjimo, nes Tito visą laiką buvo nepalankiai, persekioja, nusistatęs prieš katalikus.

— Brazilija veda derybas su Importo-Exporto banku del 300 milijonų dolerių paskolos savo atsilikusioms Amerikoje školoms apmokėti. Bet ši paskola bus gauta tik po 20 savio, kada valdžią paims naujai išrinktas prezidentas.

Amerikos «imperializmu», pilnai sutaria.

— Po Kalėdų São Paulo - São Miguel - Itaquera geležinkelio linijoje pradės vaikščioti elektriniai traukiniai.

Vienas traukinys perveš 1800 keleivių. São Paulo - Itaquera truks tik 25 minutes, įskaitant ir sustojimus. Gyventojams bus didelis patogumas.

— São Paulo estado parlamento atstovas Janio Quadros šiomis dienomis paskelbs savo programą, kurią vykdins,

kti dar prieš varžytines. Piniagai paimti iš mokykl. skirtų pinigų neturtingiems mokiniams šelpti. Tuo reikalu iš miesto savivaldybės atstovų buvo išrinkta komisija, kuri patvirtino kad trūkumai yra.

Šuos žaislus švenčių metu dalina esamo ir buvusio gubernatorių žmonos. Ir kaip vereadoriai tvirtina, čia kartu aukštos ponios atlieka ir politinės propagandos darbą visuomenės sudėtais, mokesčių pavidalu, pinigais.

UŽSIENIO KAPITALUI

jeiti Brazilijon aukšti finansiniai sluoksniai ruošia naujus potvarkius. Nori padaryti laisvą krašte svetimos valiutos pirkimą. Taip pat leis išvesti užsienin gautus nuosimčius, bei dalį kito įdėto kapitalo. Žodžiu norima sudaryti tokias sąlygas, kad svetimų kraštų kapitalistai be jokios baimės galėtų čia investuoti pinigus, kurių Brazilijos progresas yra labai reikalingas.

PARDAVĖ MOTERĮ UŽ MILIJONĄ LIRU.

Italijoje, Romos mieste, vienas gyventojas pardavė savo gražią, jauną moterį vienam turtuoliui už milijoną lirų. Bet iš kart sumokėjo tik pusę. Bet vėliau paaiškėjo, kad kitos pusės nenori mokėti.

Bylą perdavė teismui, kad išreikalauti likusią dalį pinigų. Bet policija pirma įsikūšo šias «pirklybas» negu teismas spės šį reikalą spręsti.

— Korejos komunistai tvirtina, kad jie Kalėdų švenčių metu jie būsią Seul mieste. Sunku tikėti šiuo pasigyrjmu, nes kol kas miestas yra amerikonių rankose.

SUDEGĖ CIRKAS

Trečiadienį po piet arti Via duto Santa Ifigenia, Anhangabaú, užsidegė Circo Seysel. Beveik visi įrengimai sudegė. Gesinimui trūko vandens. Nuostoliai siekia milijoną kruzeirų. Nebuvo apdraustas Spėjama, kad užsidegė numetus cigara nuo tilto.

— Argentina šiais metais per 11 mėnesių pardavė užsienin tik 59 tūkstančių tonų kviečių. Gi per tą patį laiką praėjusiais metais - 2338 tūkstančių tonų. Padidėjo kukruzių išvežimas. Linų eksportas kritoseptynis kartus. Kitais metais tikimasi didelio derliaus

Venezuelos ambasadorius Amerikos Valstybių organizacijai, Rene Lepervanche Paporcen, yra išrinktas šios organizacijos pirmininku. Nuotraukoj matyti iš kairės dešinėn: Paragvajaus ambasadorius Boetner, Venezuelos ambasadorius, Drier-Amerikus ambasadorius, Rapael Valle - Hondurų ambasadorius.

TAIKOS KONGRESAS,

globojamas komunistų partijos buvo sušauktas Vienoje, Austrijos sostinėje. Kaip buvo galima tikėtis, taikos kongreso rengėjų pakviesti kalbėtojai iškoneveikė «Amerikos imperialistus», pasmerkė bakteriologinį karą ir t.t. Atsirado ir priešingų balsų.

Pavyzdžiui, vieno Italijos sindikato atstovė apgalestavo Rusijos bei Kinijos nesutikimą priimti Indijos pasiūlymą Korejos karui baigti. Prašė, kad Rusijos atstovai pasiaiškintų dėl savo užimtos pozicijos.

Vienas iš São Paulo nuvykęs atstovas Vienoje numirė. São Paulo policija spėjo, kad galėjo būti nužudytas, nes jis komunistams buvo nepageidaujamas.

Argentina nusijuntė oficiali vyriausybės atstovą, kuris išgyrė ten prezidentą Peroną įvestą tvarką. Gi komunistai, lyg Peronui atsilygindami, pagyrė jo penkmečio planą. Perono ir komunistų, politika viename punkte, būtent kovoje su

kai bus išrinktas prefeitu.

ŽAISLŲ UZ PUSPENKTO.

São Paulo miesto prefeitura nupirko Kalėdų švenčių proga už puspenkto milijono kruzeirų žaislų, kurie švenčių metu bus išdalinti vaikams.

Šis pirkinys sukėlė didelio truksmo miesto savivaldybės. Jos atstovai pareiškė, kad žaislai pirkti dvigubai brangesne kaina, negu galima gauti rinkoje ir kad jie nupir

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampus Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064

Ragina aiškiau pasisakyti dėl Rytų Europos kraštų

Įsidėmėtinas anglų laikraščio «Economist» straipsnis. Vakarų kraštuose kartkartėmis pasigirsta balsų, kuriais įspėjama per daug nepasitikėti antikomunistinės propagandos sėkmingumu,

jei už tos propagandos neveikia reali pajėga. Šiaip Sovietai, girdi, tik be reikalo erzunami, o Vakarams iš to nesą jokios naudos. Aišku, kad šitaip samprotaujantieji į reikalą žiūri grynai iš egoistinio kai kurių Vakarų valstybių taško, o per maža atsižvelgia į tai, kad bet kokia naujosios Europos ir pasaulio taikos santvarka gali remtis tik gražinimu pagrindinio teisingumo pavergtuose Rytų Europos kraštuose. Tačiau yra ir tokių pasisakymų, kuriais stengiamasi į reikalą rimčiau pažvelgti.

Žymus anglų laikraštis «The Economist» neseniai įsidėjo straipsnį «Cantainmet Plus», kuris yra įdomus dėl jame pareikštų ką tik apibūdintų samprotavimų ir tuo, kad jame tikriausiai atsispindi daug gelfo anglų dabartinę pažiūrą į Sovietus ir į šaltojo karo propagandinę taktiką.

«Diskretus Vakarų diplomatų tylėjimas apie jų viltis ir siekimus Rytų Europoje vis labiau krinta į akis», pradeda straipsnio autorius. «Jei Sovietai pareiškia, kad vokiečių rytų sienos esančios nustatytos visiems laikams, tai Vakarų užsienio reikalų ministrai jį tai neduoda jokio efektyvaus atsakymo... Kai Mr. Aneurinas Bevanas ir jo draugai išdėsto, kad jiems jau nesinori kivirčytis su Rytuose viešpatujančiais tirėnais, tai ne kam kitam, o tremtyje gyvenančiam ispanų liberalui Səlvadoriui de Madariagai teko pareiza per «Manchester Guardian» skiltis statyti klausimą, ar Rytų europiečiai tam, kad anglai išlaikytų savo gyvenimo lygį, privalo išlaikyti savo mirties lygį? (Sk. «Ein offender Brief an Aneurin Bevan», «Die Neue Zeitung» 1952 bal. 6 d. numeryje)... Vakaruose net vis labiau linkstama į tai, kad esą užsienio politikos uždavinys — kiek galint mažesnio masto apsiginklavimu ir dide-

lio masto organizacija Kremlių laikyti taikingą. Tikroji politikos esmė esanti išlaikyti status quo... Žinoma, yra gerų priežasčių ir oficialiam tyrimui, ir visuotiniam nerūpestingumui. Žmonės nori taikos, o kai kurie net taikos bet kuria kaina. Tiesa, jie stengsis komunistų jėgą išlaikyti dabartinėse sienose, bet jie jokiū būdu nenorės ką nors pradėti, kad Sovietai būtų sugražinti į 1939 m. sienas. Jie iš principo nėra linkę svarstyti, kaip ir ku tatai rei-

«apeasement» (nuraminimo) politiką. Tad šiuo momentu yra lengviau ir patogiau nieko nepareikšti.

Toliau tas anglų laikraštis rašo: «Kremliui toks neryžtin gas tylėjimas tačiau atrodolyg tamsių machinacijų slėpimas. Iš Londono ir Parvžiaus, iš sausumos ir plaukiojančių «Amerikos Balso» stočių, iš Muncheno LE siųstuvo ir iš mažiau svarbių stočių, kaip Madrido ir Bielgrado, be to iš, vad. nelegalių siųstuvų, kas valandą leidžiama kritikos ir įspėjimų srovė Sovietų Sąjungos ir jos satelitų adresu». Sovietams čia, girdi, turėtų būti neįtikima, kad viso to aktyvumo tikslas nėra karas ar bent pilietinis karas Sovietų

kiti ženklai leidžia daryti iš išvada, kad kita tų transliacijų dalis jiems, Sovietams, vis dėlto yra gana pavojinga. Tai liečia pvz «Laisvosios Europos» siųstuvą su jo centrine Munchene, kuris nepriklauso jokiai oficialinei kontrolei ir kuris gali išdėstyti ir emigrantų reikalavimus,

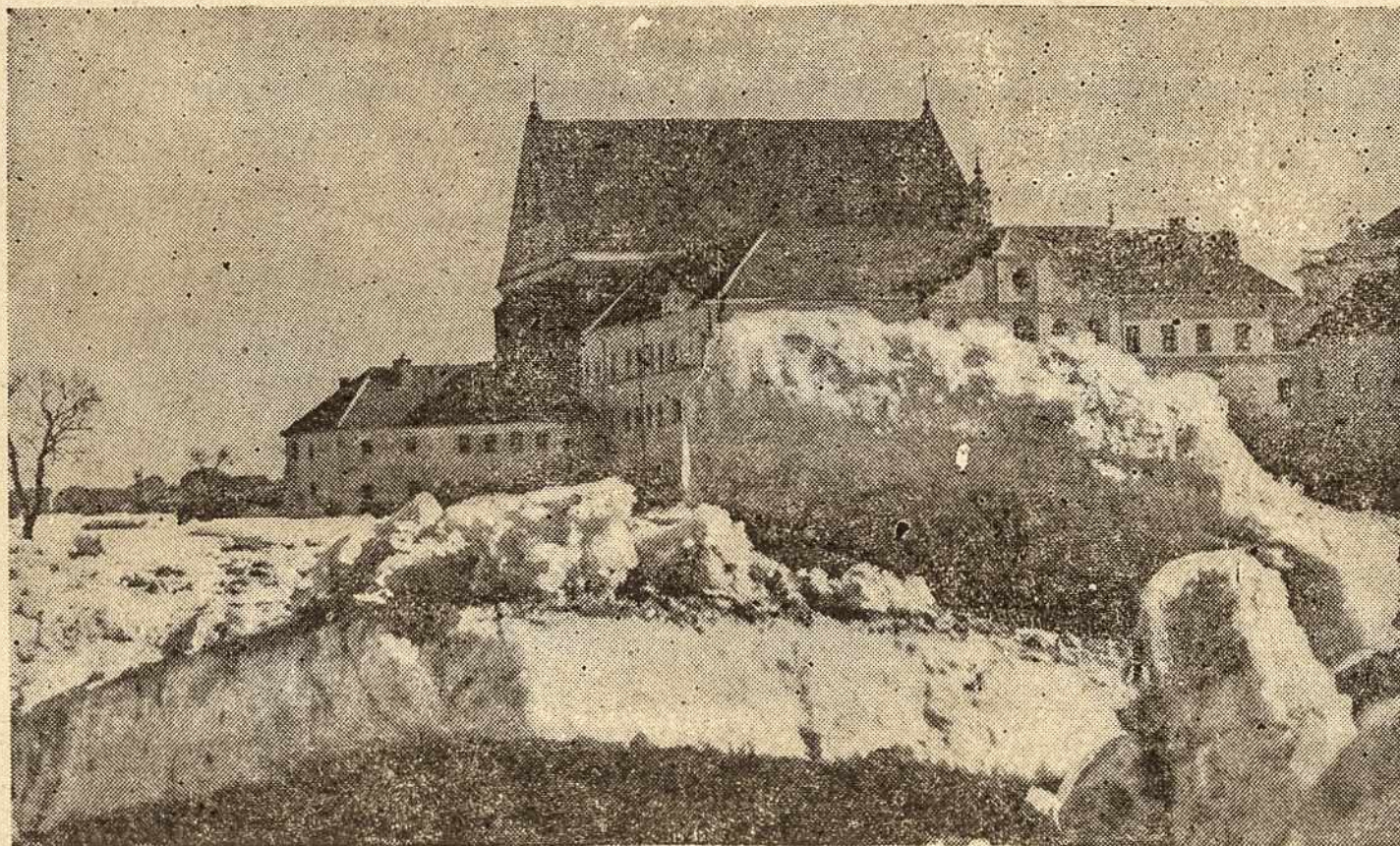
ir tariamus amerikiečių užsienio reikalų ministrijos teigimus... Taigi vargu ar galima abejoti, kad Rytų Europoje apskritai vyrauja įsitikinimas, jog numatomu laikui iš Vakarų prasidės — kaip Rytų Europos valdantieji teigia — agresinis karas. arba — kaip galvoja pavergtieji — išlaisvinimo akcija».

Laikraščio nuomone, Vaka-

valstybėms išvaduoti».

Anglų laikraštis toliau pažymi kai kuriuos skirtumus tarp anglų ir amerikiečių politikos Rytų Europos atžvilgiu. Esą duomenų, kad vis labiau linkstama peržengti paprastos «atrėmimo politikos» ribas. Grupė Oksfordo docentų neseniai išleidusi knygą, kurioje pasisakoma už aktyvesnį Sovietų atrėmimą («Britain and the Cold War» The Oxford Radical Association, Westminster Press) Vakarams vis labiau sustiprėjus, toks padėties išsivystymas esąs suprantamas, bet tai neprivalo įvykti paslapčia ir vogčiomis. «Juk nėra nieko negarbingo pasiryžti Europoje iš atrėmimo būsenos pereiti prie politinio, ūkinio ir socialinio priešpūlio».

Vakarų tautoms, savaime aišku, esą negalima faktiškai ar nors ir tariamai sutikti su tuo, kad Sovietų pajėgos Rytų Europą nuolat panaudoja kaip operacijų bazę. Bet taip pat Vakarams nesą įmanoma pasiūlyti komunistines vyriausybes tuoj pat pavaryti ir pa keisu emigrantais. «Tačiau būtų prašminga, kad Vakarų valstybės tinkamu laiku pas kelbtų deklaraciją apie savo siekimus». Straipsnio autorius toliau pasiduoda vilčiai, kad, realistiškai išsiaiškinus savo siekimus, būsią galima pasiekti rytų vakarų aktyvumo šal tājame kare pusiausvyros, ir viešoji nuomonė labiau suprasianti ir paremsianti «praplėstos atrėmimo» politiką bei iš tos kilančias išvadas.

Kaunas — Senamiestis potviniio metu.

kėtų daryti, jei iš viso tai būtų galima padaryti. Kadangi šitas politikų nusistatymas laikomamas vyrąujančiu, tai ir diplomatai tyli. Jei jie (su visiškų pagrindu) pareikštų, kad Europą tol negalės džiaugtis tikru saugumu, kol Sovietų pajėgos nėra atitrauktos už savo tikrų sienų, tai juos, diplomatus, apšauktų karo kurs tytojais. Jei jie, priešingai (su tokiu pat pagrindu), pareikštų, kad Vakarų politika neturi jokio plano savo draugams Rytų Europoje išlaisvinti, tai jie būtų apkaltinami nesilaiką karo metu duotų pažadų ir Stalino atžvilgiu vedą

Sąjungos vakariniais pasieniais. Pagal Sovietų pažiūrą, būtų beprasmis dalykas žodžiais skatinti rezistenciją, jei neturima tikslo tą rezistenciją vėliau paremti ginklu! Laikraštis čia pastebi:

«Tikriausiai, taip tvirtindami, jie — Sovietai — turi kiek tiesos. Propaganda, kuri ne siekia žmones paskatinti veikti ir galvoti pagal tam tikrą operacijų planą, yra tik tuščias kalbėjimas. Ir labai gali mas dalykas, kad, imant šią prasmę, dalis Vakarų transliacijų į rytus yra be didelės vertės. Bet didelis skaičius sovietinių trukdymo stočių ir

rai, turi visišką teisę Sovietams neduoti ramybės ir priešintis kominformui jo paties ginklais. Tačiau «yra pavojinga, kai Rytų Europos klausimais šalia neoficialinės pasyvos rezistencijos rėmimo eina lygiagrečiai oficialinė praktiškos neveiklos politika. Milijonai žmonių būtų suklaidinti, be to, būtų paneigti deklaruoti Atlanto santvarkos siekliai (?E.) ir Maskvoje sužadintas klaidingas susirūpinimas, jei — nors ir per neapsižiūrėjimą būtų stiprinamas įsitikinimas, kad Vakarai ruošiasi žygiuoti į karą Lenkijai, Čekoslovakijai ir kitoms Rytų Europos

Kaip ilgai buvo negyvas?

Amerikos Medikų Draugijos žurnalas patiekia tokį būdą nustatyti — kai seniai miręs atrastus lavonas: reikia išmatuoti jo temperatūrą. Gauta laipsnių skaičių atimti iš 98.6 laipsnių Fahrenheito. Gautą skirtumą padalinti iš 1.5 Gautasis skaičius parodys kiek valandų praejo nuo mirties. Tačiau per spėjama, kad reikia imti dėmesin oro temperatūrą, ar lavonas buvo su šiltais drabužiais, riebesnio žmogaus kūnas netaip greit atšąla.

Tyrimai giliausioj Pacifiko vietoj

Gyvybė okeano gelmėse

DR. V. LITERSKIS,

Danų laivas «Galathea» po dviejų metų sugrįžo iš Pacifiko Surinkta mokslinė medžiaga dabar sukelia visuotinį susidomėjimą Ekspedicija ištyrė giliausią Pacifiko griovį. Šitas griovys turi daugiau kaip 10,000 metrų gilumo. Atidengtas naujas augalų ir gyvulių pasaulis. Pasirodo, kad ir prie amžino tamsumo, kuris yra gilume 10,000 metrų išsivysto tam tikri augalai ir gyvuliai. Parvežti duomenys atrodo sen sacingi. Parvežtos medžiagos sutvarkymas užtruks ištisus metus. Dabar Kopenhagos Universiteto zoologas dr. A. F. Bruum taip trumpai aprašo «Galathea» ekspedicijos darbus:

«Galathea» laivas pasiekęs 86 jūrų mylios nuo Philippinų salos Mindanao. Ant laivo di delė įtampa. Po ilgo laukimo vėjas nuo Mariano ir Karolisų nurimo. «Galathea» laivas pagal akustinius duomenis dabar virš didžiausios gel-

mės. Didesnio gilumo ant žemės nėra.

Šita gelmė yra kanjonas, kuris turi beveik 11,000 metrų gilumo. Jūrininkai nuleidžia tam tikrą šešių metrų pločio tinklą. Tinklui leidžiantis milžiniška statinė laiv užpakaly pradeda sukstis. Plengva tiesia plieninis lynas (viela). Tinklo nuleidimas į didžiausias pasaulio gelmes prasideda.

Tinklas į gelmes

«Galathea» palengva plaukia pietų kryptimi. tuo tarpu tinklas 3,000 m per valandą greitumu leidžiamas, žemyn. Dabar prasideda sunki navigacijos problema. Jūrų srovė neša vakarų kryptimi. Minda nao kanjonas, kurio tyrimas dabar prasideda, turi šiaurės pietų kryptį. Šitas kanjonas turi 180 kilometrų ilgumo, bet, nežinint milžiniško gilumo jis yra labai siauras. Kanjono sienos beveik stačios. Didžiaus-

šias tarp sienų plotumas tik 3 kilometrai, o vietomis tik 1.5 km Tinklo nusileidimas į kanjoną kiekvieną minutę sekamas ir koreguojamas. Po keturių valandų įtempto darbo tinklas pasiekė 10,800 metrų gilumą. Keturias valandas tinklas dabar traukiamas kanjono dugnu, kurį nuo «Galathea» laivo skiria 10,800 vandens sluogsnis. Po to tinklas vėl pradedamas traukti augš tyn. Visas šitas eksperimentas truko dvyliką valandų.

Nežinomas gyvių pasaulis

Dr. Bruun nustebo: su tinklu ištraukta įvairių gyvių! Šitas eksperimentas, aiškiau pasakius, žvejyba vienuolikos kilometrų gilume, du sykus pakartota. Abu sykiai laimingi: kiekvieną kartą buvo ištraukta nežinomu gyvulių. «Galathea» ekspedicija atidengė nežinomą giluminių gyvių pasaulį, kuris ligšiol atrodė negalimas.

Dr. Bruun ir asistentai dr. Wulff ir dr. Marckmann tuoj atliko laboratorinius gyvių tyrimus. Nustatyta, kad šitie gyviai priklauso keturiom skirtingom grupėm. Charakterin-

gas jūrų anemonas — vieno centimetro ilguo gyvis, stipriai priaugęs prie akmens. Daug ištraukta vandens blusų, jūrų ežiuku, geldelių ir giluminių sraigų, kurios savo kiaušinius lėpdo prie akmenų. Labai įdomios giluminės jūrų žvaigždės, kurių forma ir didumas prilygsta paprastom jūrų žvaigždėm. Visi šitie gyviai yra lavono baltumo spalvos. Nė vienas gyvas nepasiekė vandens paviršiu. Nepaprastas aplinkos pasikeitimas, kol gyviai iš 10,000 metrų gilumo ištraukiami į paviršiu, juos užmuša. Nustatyta, kad kanjono dugno temperatūra 2.5 C. Vandens spaudimas 1,000 atmosferų.

Žuvis su žiburium

Ankstybesnės ekspedicijos nepasiekdavo didesnio gilumo kaip 6,000 metrų, Didesnio gilumo kaip 6,000 metrų žmogus dar nepajėgė ištirti, nors tie plotai gana dideli. Daug mokslininku netikėjo, kad giliau kaip 8,000 metrų dar galėtų būti gyvybės. Mokslininkų manymu žemiau kaip 8,000 metrų vandens spaudimas didesnis kaip 800 atmosferų o

prie tokio spaudimo gyvenimas atrodė neįmanomas.

Dabar jau žinoma, kad ir didžiausiam gilume išsivysto augštesnė gyvybė.

«Galathea» ekspedicija netoli Meksikos iš 4,000 metrų gilumo ištraukė keistą žuvį, kurios snukio vidury rasta lempos pavidalo aparatas, aiškų, naudojamas apšvietimui. Šita žuvis turi ilgus, į pryšakį atkištus, dantis grobiui gaudyti.

Priešingai ligšioliniam manymui, vienas gyvis, traukiamas iš 10,000 metrų gilumo, kurio spaudimas nemažesnis kaip 1,000 atmosferų, nesprogo. Sprogimo pavojus yra tik žuvis, kurios turi uždara plaukiojamą pūslę. «Galathea» sugautos gilumo žuvis plaukiojamosios pūslės neturi. Dr. Bruun manymu, gyviai traukiami iš didelio gilumo miršta tik temperatūros pasikeitimo dėka.

Dabar vėl iškyla klausimas, ar negalima didelių gilumų žuvininkystę išplėsti nes tai yra milžiniški žmonių maisto šaltiniai. «Galathea» ekspedicija ir šituo klausimu surinko daug vertingų duomenų: tam tikrais tinklais ekspedicija

Tautiečiai!

Bolševikinio siauro išguiti į Vakarus, lietuviai daugiausia jau įsikūrė užjūriuose. Tačiau jų daliai dėl nesveikatos ar kitų nelaimių į užjūrius išvykti nebuvo lemta, ir vien Vakarų Vokietijoje bei Austrijoje yra likę apie 8.000 asmenų, priverstų čia be jokios tikros nės ateities tęsti savo skurdų gyvenimą. Bemaž puse jų yra nelarbingi: vaikai, ligoniai, seneliai, invalidai. Jiems tad ir yra būtina nuolatinė parama. Nuo karo pabaigos jais rūpinosi įvairios įstaigos, kaip UNRRA, IRO, BALFas ir kt. Jų dalis jau susilikvidavo, o kita dalis dabar likviduojasi, todėl Lietuvos Raudonasis Kryžius (LRK) vėl atgaivina savarankišką veiklą ir imasi savo tiesioginio uždavinio - padėti vargstantiems ir nelaimės ištiktiems tautiečiams.

Šiuo tat reikalu LRK vyr. valdyba ir kreipiasi į visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius, pirmoje eilėje į senuosius LRK darbuotojus bei tuos tautiečius, kurie yra patys patyrę vargana tremties gyvenimą: burkimės į talką padėti nelaimės ištiktiems broliams. Netenka aiškinti, kad tatai yra visų mūsų darbinių pirmas eilės pareiga. Ir jei mes patys neparodysime deramo tarpusavio solidarumo bei ar timo meilės - negi ją pirmieji turi rodyti mus kitatančiai? Ištikusi mūsų tautą didžiulė nelaime mus įpareigoja dabar kaip niekad būti vieningus ir vienas kitą užjausti - vardan Lietuvos ateities!

Lietuvos Raudonasis Kryžius, kaip Nepriklausomos Lietuvos institucija, tremtyje veikia pagal senuosius savo statutus, prisiderindamas prie vietos sąlygų ir laikydamasis VLIKo nurodymų. Neseniai LRK vyr. valdybą VLIKas papildė iki 5 narių, ir ją dabar sudaro:

pirm. - J. Norkaitis,
vicep. - Dr. V. Karvelienė,
vicep. - T. Šidiškis,
nariai - M. Brakas ir
V. Gailius.

LRK, atgaivindamas savo veiklą, nesima su nieku šiame darbe konkuruoti, o tik eina į pagalbą tragiškam padėtin patekusiems savo tautiečiams. Kadangi dabar V. Vokietijoje jau yra pakankamai tiek maisto, tiek aprangos, tiek visų kitų reikmių - todėl bus organizuojama pirmoje eilėje piniginė pagalba varg

šams, dėl kurios paskirstymo bus tariamasi su Lietuvių Bendruomenės vadovybe, nes tik ji, o ne koksai nors pašalietis, geriausiai žino, ko labiau siai kam trūksta. Dėl daiktinių aukų LRK sutinka tarpininkauti, nurodydamas aukotojams šelptinų asmenų adresus, kad būtų galima jiems tiesiog persiųsti dovanas. Taip siūloma daryti, kad būtų išvengta didesnių persiuntimo administracinių ir kitų išlaidų. Apskritai, LRK metams pasibaigus pateiks viešą atskaitymą.

Todėl LRK vyr. valdyba maloniai kviečia į talką viso laisvojo pasaulio lietuvius, o ti LRK nariais rėmėjais ar jų telkėjais - renkant pinigines nes aukas nelaimės ištiktiems tautiečiams Vokietijoje ir Austrijoje. LRK rėmėjų, knygelių, aukų lapų bei atskaitomybės bendraraščių ir bet kokių paaiškinimų prašome reikalauti šiuo adresu:

V. Gailius, (14b) Reutlingen, Lederstr. 94, Germany. Pinigus galima siųsti tuo pačiu adresu arba į banko sąskaitą Nr. 2458, Lithuanian Red Cross, Rhein-Main Bank, Reutlingen, Germany.

LRK Vyr. Valdybą
Reutlingenas, 1942. 11. 29

Pažaislio bažnyčia prie Kauno.

žvejojo vandenvynų gilumas. Tarp 400 ir 1.000 metrų gilumo ekspedicija sugaudavo didžiausius kiekius vadinamųjų «shrimps» - tai 20 cm. ilgo gumo krabai.

Manoma, kad milžiniški šitų krabų spiečiai atmuša garso bangas. Tuo būdu aiškina mas jūrų reiškinys, vadinamas «antruoju dugnu».

Tyrimai su radioaktyvia medžiaga

Charakteringas kiekvienam gyviui bružas yra organinių medžiagų, pvz., cukraus, riebalų ir baltymų, gaminimas, vis vien kokia forma. Tuo tarpu, kada gyvuliai, sunaudodami organines medžiagas, išsikiria anglies dvideginį ir vandeni, augalai iš šitų medžiagų vėl gamina harbohidratų (cukrus) ir kitas organines medžiagas, kurios vėl naudojamės žmonių ir gyvulių maistui. Gyvulių egzistavimas 10,000 metrų gilume sudaro įrodymą, kad organinės medžiagos ten netrūksta. Klausimas, kokiū būdu jūrų vanduo šitą organi

nę medžiagą gamina. Šitas klausimas mokslininkams pasisekė nustatyti radioaktyvaus izotopo C 14 pagalba.

Nustatyta, kad iš anglies dvideginio organines medžiagas gamina planktoniniai dumbliai (algės). Šitie dumbliai, kurių didumas yra mikroskopinis, vienam kvadratiniam metre jūrų paviršiaus per dieną pagamina 100 miligramų anglies dvideginio. Tokie duomenys gauti iš Indijos vandenyne. Prie vakarinių Afrikos krantų Geigerio aparatu nustatyta, kad anglies dvideginio pagaminama 4-5 kartus daugiau. Vis dėlto šitas anglies dvideginio kiekis atrodomažas. Remiantis šitais stebėjimų duomenimis, apskaičiuota, kad dumbliai per metus visose pasaulio jūrose pagamina 40,000 milijonų tonų anglies dvideginio. Maždaug 40,000 milijonų tonų organinės medžiagos per metus pagamina visi žemės augalai.

Maisto rezervai vandenyne

Galimas dalykas, kad žmo-

gus vieną gražią dieną pasieks tokį technikos lygį, kad jūrų planktoninių dumblių pagaminti organinių medžiagų rezervai pasidarys lengvai prieinamas reikalas. Vandenynei turi tokio pat didumo maisto rezervus kaip ir sausuma. Žmonėms galimybės dar neribotos.

Amerikos biologui prof. Zobel, kuris taip pat buvo ekspedijios dalyvis, pasisekė vienas įdomus eksperimentas: 6,000 metrų gilume jis rado bakterijų. Ligšiol niekas nemano, kad prie tokio augšto spaudimo egzistuoja bakterijos. Ant laivo jis padarė seną sacingą bandymą. Zobel iš gilumų ištrauktas bakterijas «apgyvendino» prie 800 atmosferų spaudimo ir 3 laipsnių Celzijaus specialiajame aparate. Zobel tyrimų duomenys atrodė nepatikimi: bakterijos, tuoj ištrauktos iš gilumų, pasikeitė spaudimui, atrodė negyvos. Bet prie atmosferų spaudimo šitos bakterijos vėl atgijo ir pradėjo smarkų dauginimąsi.

Ona Sadauskaitė

Lapelis

Prie kelio, ant sniego pusnyne,
Pageltęs lapelis nukrito.
Jis baime ir sielvartu stingo,
Kai šaltis pašalde jį ryta.

Jį motina - liepa gražuolė
Augino prie savo krūtinės.
Bet šalčiai žvarbieji užpuolė.
Lapelis - auka pirmutinė.

Ir vėsus blaško pašėlęs
Lapelį našlaitį laukuose.

Vien liepai taip širdį sugėlė,
Kad girios nustojo jam ošę.

Ernestas Galvanauskas Sukaktuvininkas

Ernestas Galvanauskas yra vėl dienos žmogus nes lapkričio 20 dieną jam suėjo 70 metų amžiaus. Jis dabar nuo lietuviško gyvenimo pasitraukęs. XX amžių jis išplaukdavo į Lietuvos gyvenimo viršūnės, paskui vėl dingdavo nuošalumoje iki naujo reikalo.

Pirmas kartas, kad į jį akys sužiuo - buvo vadinamieji «laisvės metai» 1905, maištai prieš carą kada Ernestas Galvanauskas, biržietis, Petrapi-

lio kalnų inžinerijos studentas, ėmė organizuoti Lietuvos Vaisiečių Sąjungą ir su ja priėmė garsiuosius valstiečių reikalavimus, jo paties atgabentus į Vilniaus Lietuvių Seimą. Caro reakcijai atsigavus, Galvanauskas trim mėnesiam nusileido į kalėjimą, paskui laikinai paleistas, pavardę pasikeitęs, dingo tarp suomių. Kai ten pasidarė karšta, atsidūrė Belgijoje, Prancūzijoje, kaip inžinierius specialistas. Taip iki pirmojo pasaulinio karo.

Antru kartu išplankė jau nepriklausomos Lietuvos pradžioje į valstybės gyvenimo priekį - kaip taikos delegacijos narys, Lietuvos reikalų gynėjas T. Sąjungoje. Jo laikai audringieji Lietuvos kūrėmosi laikai. Jam teko ir Hymano projektą pergyventi ir už jį susilaukti iš kraštutinių nacionalistų atentato. Tai pirmas atgimusios Lietuvos valstybės istorijoje smurto žygis, pirmasis skambutis tolimesniems smurto veiksmams. Nuo tada Galvanauskas nuairo šiuo tarpu į prekybinį bei pedagoginį gyvenimą - jis prekybos instituto Klaipėdoje rektorius, uosto direkcijos narys ir t. t.

Trečiuoju metu išplaukė valstybiniam gyvenime bolševikams atėjus Paleckio-Krėvės «liaudies vyriausybėje» jis buvo finansų ministeris Kai bolševikai nusprendė lietuvišką pinigą likviduoti, Galvanauskas suprato, kad viskas baigta, ir vėl slapta pasileido į Vakarus, atsidurdamas kitoj pusėj sienos. Jis buvo vienintelis tada iš tos «liaudies vy

riausybės».

Ketvirtas kartas - Berlyne emigracijoje 1940 m. jis buvo išrinktas Lietuvių Komiteto pirmininku. Tas komitetas turėjo koordinuoti visas laisvimo pastargas. Jis buvo pristatytas prezidentui Smetonai, kad paskirtų egzilinės vyriausybės pirmininku. Bet Smetona neskyrė. Ne dėl to, kad Smetona būtų jau paskyręs kitą kandidatą, bet aiškindamas, kad Galvanauskas yra buvęs «liaudies vyriausybėje.» Tačiau šitas atsistojimas Komiteto priekyje buvo tik silpnas blykstelėjimas, nes komitetas realios reikšmės neturėjo.

Pagaliau penktas kartas, kada Galvanauskas buvo parvežtas iš vokiško kaimelio ir sugundytas vėl prieky stoti, buvo 1946 m., sudarant Vykdomąją Tarybą. Jis buvo pakviestas būti jos pirmininku. Te pabuvo pusmetį. Ar toliau būtų didelės prasmės nematė ar dėl kitų priežasčių pasitraukė į Afriką, kur jo pajėgos ir dabar dyla svetimiesiems.

Tokių kaip Galvanauskas Lietuvoje nėra daug. Jis vienas iš lietuvių, virtusių tikru europiečių vakariečių. Nors mokėsi Rusijoje, bet vakaruose ieškojo asmeninio išsigelbėjimo, vakarinę dvasia jame persivėrė - jos praktiškumas, blaivumas, konkretumas. Vakaruose praleido savo didžią gyvenimo dalį ir Basanavičius, bet jis liko romantikas, paskesnis Galvanauskas yra tikras realistas. Tuo jis kiek panašus į Petrą Vileišį. Galvanauskas linko į praktinį pramonės, prekybos gyvenimą, kuriame asmuo sau gali būti laisvas ir nepriklausomas. Valdžios postų nesivaikė. Į juos ėjo, kai buvo traukiamas. Buvo nereikalingas, grįžo į kitas gyvenimo sritis. Iš senosios tradicijos jis pradėjo dirbti su socialistais ar vadinamais kairiaisiais Bet partinė doktrina jam nenustelbė gyvenimo. Atsistoję šalia partijų ar aukščiau jų ir vyriausybės buvo kviečiamas ne kaip partijos atstovas, bet kaip reikalingas specialistas praktikas. Jis imponavo vyriausybėje blaiviais praktiškais sprendimais, sugebėjimu kitiems leisti pareikšti visą iniciatyvą. Tuo jis ir rodėsi vakariečių žmogus.

Kai pereitais metais Vlikas nebesurado žmogaus, kuris autoritetingai galėtų visas grupes sujungti, akys nukrypo vėl į Galvanauską. Bet šiuo kartu jis pasake - ne. Gana.

Atradimų duomenys
revoliucingi

Visos bakterijos, kiek mums biologams žinoma, prie 40 atmosferų spaudimo žūsta. Klausimas, kodėl anos gilumų bakterijos, ištrauktos iš vandens į paviršių, išgyvena taip didelį spaudimų pasikeitimą ir nežūsta, kol kas pasilieka neatsakytas. Zobel dabar šitų bakterijų auginimą atleka Kalifornijoje. Biologiniu požiūriu šitų atradimų svarba nepaprastai didelė. Atradimų duomenys yra revoliucingi. Dabar ir naftos kilmės problema atsistoja kitaip.

Vandenynų tyrimas yra vienas svarbiausių mūsų generacijos uždavinių. Reikalingas tarptautinis ekspertų bendrabarbiavimas.

«Draugas»

IŠ BARANAUSKO POEZIJOS

Anykščių šilelis

Egi lapė į olą žasioką įskandus,
 egi barsiukas bėga išlindęs iš landos,
 egi linkmutė stirna per pušyną striuoksi:
 egi pušin iš pušies voverytė liuoksi;
 egi, mat, širmonelis ir kiauinė juodoja)
 ir visoki žvėreliai po mišką ulioja.
 Kas ten taukši? — e stusbrį kapoja genelis.
 Kas mekena? — egi, mat, perkuno oželis.
 Kas ten šnibžda? — e šnypščia iš kelmo piktojo;
 egi srovė teškena upelė Šventoji.
 Kas ten kalbas? — e žąsų paupy gageną,
 egi, mat, lizde starkus pamiškėj klegena,
 egi antys "pry, pry, pry!" priskridę į liuną:
 egi kukutis klausia savo pačią, sūnų:
 "Ką, ką, ką jums atnešė? ką jus kalbat niekus!
 Ką, ką, ką, ką, ar grūdus, ar musias, ar sliekus?
 Egi, mat, gegutėlė dairos ir kėtojas,
 čia kūkuodama verkia, čia juokias kvatojas.
 Skamba tik skamba miškas: čia volungė Ieva
 trotina: "Ieva, Ieva! neganyk po pievą!"
 Čia paupy: "ri-u! ri-u! ri-u!" tilvikas sušuko,
 čia vel balsų visokių — lyg trukte pratrūko.
 Vis kitoki balseliai, vis kitokios bylos:
 dagiliai, pečialandos, strazdeliai, čyžylos,
 kėkštai, šarkos ir kitos vis saviškai gieda:
 toj juokias, toj vaištoja, e toj niekus klieđa.
 E už viršesnis lakštingalos balsas:
 pilnas, skaudus, graudingas ir, taip sakyt, skalsus:
 skamba, užia per krumus, ir vis kitaip mainos,
 ir vis dušion įsmenga — lyg Lietuvos dainos.
 Tie visoki balseliai taip krūvon suplaukia:
 tartum kožnas lapelis čiulba, kliša, šaukia,
 ir sutartinę taiso, ir taip gražiai dera:
 siaudžia tik, tartum siaudžia — rentavimo nėra,
 anei tų balsų ausis skyrium nepažįsta,
 lyg kad ant žalios pievos žolynai prazysta.
 ir visoki žiedeliai taip tarp savęs pinas,
 kad iš tolo tik regis gražus margumynas.
 Ai budavo, budavo iš mūsų šilelio
 didžiausio patogumo, gražaus ramumelio
 E tas visas ramumas po lietuvių dušias,
 lyg lygumoj vėjelis po žoleles trašias,
 plaukydamas lingavo, tamsioms vilnioms tvino:
 dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino.
 E tik junta dažniausiai, kad širdis neskaudžia,
 e tik pilna pajautų labai ramiai griaudžia,
 ir lyg rasos žemčiugais gausiai atgaivinta,
 ir lyg rasa per veidą ašarelės krinta.
 Paskum ilgai krūtinėj šilelis kvėpuoja;
 atsidusus krūtinėj lyg giria linguoja.
 Lyg tarytum ramumas taip dušion įslinko,
 kad net dūšia kaip varpa pribrendas nulinko.
 Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas,
 iš tos šventos pajautos, iš to giesmės imas.
 Dabar visa prapuolę... tik ant lauko pliko
 kelios kreivos, nuskurdę pušelytės liko...
 Jei ant šio išsvilusio po kalnus lydimo
 taip daug širdy išželia ramaus atminimo:
 tartum kelmai supuvę atgija, žaliuoja,
 suspynusias viršunes vėjas plevėsuoja,
 tartum pliki, išdege dirvonai šiškuoti,
 pasipučia samanoms nuo grybų taškuoti,
 tartum iš tarpu pūrių tokie kvapai kilo,
 lyg kad giria pratrūksta ar pučia iš šilo,
 tartum visa sušlamo, sučiulbo, supyško,
 lyg, dienai brėkstant, viduj paniurusio miško,
 jei ant šių plikų plotų, kai mislis užlįja,
 paminklais užvaisytas šilelis atgija:
 tai kokio bebudavo iš seno šilelio
 meilingo atminimo, gražaus ramunelio,
 kai šie plotai apžele, apgrūti, aptemę
 matydavo kelmuotą apylinkėj žemę;
 kai stuobriai, sieksniais drūti, amžiais įreteję,
 valig kalbos senelių, parejos kyšeję.
 iš kurių žymu buvę, kad girių čia snausta,
 tankus iš viršaus stogas viršūnėms suausta,
 ir netik pūlkais meškos ir šernai pereta,
 bet tankumos tarp raistų ir žebriai tureta!
 E kur dabar šilelis, buve miškai šventi,
 kažinkodel senobėj visiškai išskinti.
 Mažir vierą įvedęs Jogela išskynė,
 kad jau nebetarnautų dievaičiams tėvynė.
 Paskum, po šias pakalnes ant seno stuobryno,
 buvę pušys suaugę nuo metų šimtyno:
 tankios, augstos, lygutės, geltonos kaip žvakės,
 viršūnės esą užė ir liemenys plakės.
 Dabar atmeną seneliai po šituos smėlynus
 senobių paskuilakas — gražiis ažuolynus

(B. D.)

Amerikietis - Nobelio laureatas

Šių metų Nobelio premija už mediciną suteikta amerikiečiui dr. S. A. Waksman, 64 m. amžiaus, dirbančiam Rutegers universitete. Jis yra vienas iš išradėjų streptomicino. Po Kocho jis yra pirmas gavęs premiją už kovą su džiova. Jo premija siekia \$33,037 ir tai yra 43-čia premija už nuopelnus medicinoje, 15-ta suteikta amerikiečiams.

Premija bus įteikta gruodžio mėn. 10 d. Prof. Waksman yra vienas iš garsiausių pasaulio mikrobiologų. Jo išrastas vais tas išgelbėjo daugelio gyvybę ir atnešė nemažą honorarą jam pačiam ir universitetui, kuriame dirba. Jam talki no tame išradime prof. A. Schatz. Išradimas buvo pada rytas 1943 metais. Prieš treje ta metų prof. Waksman ir prof. H. Lechevalier išrado neomiciną, kuris naudingas prieš bakterijas, kurios atsilaiko prieš streptomiciną. Pagaliau dr. Waksman išrado ir trečią vaistą — viscosin, taipgi padedantį kovoje su džiova. Už išrastus vaistus 10% gausna pats Waksman, o kitus 10% pasidalina Schatz ir kiti prie išradimo prisidėję.

Lietuviskos karvės stachanovietės.

Tarybinėje Lietuvoje ir lietuviškosios karvės priverčiamos vykdyti išpareigojimus draugui Stalinui. «Tiesos» Nr. 216, 1952 m. rugsėjo 11 d., rašoma, kad tarybinių ūkių melžėjos laiške draugui Staliniui pasižadėjusios iš kiekvienos karvės primelžti po 5.100 kilogramų pieno ir gauti po veršuką. Gyvulių augintojai garbingai vykda duotąjį pasižadėjimą.

Kyla klausimas, ar taip pat «garbingai» vykdo šį pasižadėjimą ir juodmargės?

Neatsiliekančios nuo lenkty niavimo ir lietuviškosios kiaulės. Taip, kiaulių augintojos Montvilienės pažūrimos, 60 kiaulių skubiu būdu papildomai priauginusios 20 centnerių lašinių.

Kuo buvo tos karvės ir kiaulės maitinamos, lieka tarybinė paslaptis, nes tos pačios «Tiesos» Nr. 214, 1952 m. rugsėjo 9 d., aprašomas derliaus nuėmimas tarybiniam kolūkyje:

«Štai jau pusiaudienis. Po kelių dienų trukusio lietaus, oras pragiedrėjo. Pakilęs vėjas nupūtė paskutinius rasos likučius ir apie 100 ha rugių lauke sustatinėtos gubos laukia, kada kolūkiečiai imsis priemonių greičiau jas suvežti iš lauko. Tačiau rugių lauke vyrauja tyla ir ramybė. Čia nepamatysi nė vieno dirbančio kolūkiečio. Už tai ko lūkiečio valdybos kieme jau nuo pat ryto stoviniuoja dešimtys kolūkiečių. Jie laukia... užduočių. Nesulaukdami nurodymų, žmonės skirstosi, o rugiai ir toliau palieka stovėti lauke».

Skundžiasi «Tiesa», kad nege rsenis stovis esąs ir su pašaru sudorojimu.

Tad reikia stebėtis lietuviškų karvių ir kiaulių pasiryžimui duoti daug pieno ir lašinių, maitinamoms propagandos šiaudais ir pelais.

Kalbantis laikrodis

Išradėjas D. Delgano, Havanos mieste (Kuboje), išrado laikrodį, prie kurio pritaissius garsinį filmą, laikrodis ne tik žodžiu pasako valandas, bet ir kitus dalykus, pvz., kad jau laikas valgyti, gulti ir t.t.

MAIRONIS

Uztrauksim nauja giesme

Uztrauksim naują giesmę broliai,
 Kuria jaunimas tesupras!
 Ne taip giedosme, kaip lig šiolei:
 Kitas mąstysime dūmas.

Drąsiai, aukštai
 Pakils balsai:
 Išaus kita gadynė!
 Užgims darbai,
 Prašvis laikai.
 Pakils jauna tėvynė!

Aušra naujos gadynės teka:
 Nušvis ir saulės spiuduliai;
 Juk nujautimas širdžiai šneka
 Taip aiškiai, linksmai tr saldžiai.

Drąsiai aukštai...

Numesk, tėvyne, rūbą seną,
 Kurį užvilko svetimi!
 Jį meilės kerštas tekūrėna
 Tėvynės meilės ugnimi!

Drąsiai, aukštai...

Į darbą, vyrai! Ša! jauna
 Prižadins meilės rytmetys;
 Galybė meilės viską griauņa;
 Žiemos ledus ji suardys.

Drąsiai, aukštai...

Ranka mus spaudžia geležinė,
 Krūtinę apkala ledais:
 Uždekim meile sau krūtinę!
 Į kovą stokim milžinais!

Drąsiai, aukštai...

Tas ne lietuvis, kurs tėvynę
 Bailiai, kaip kūdikis, apleis;
 Kursai pamins, ką bočiai gynė
 Per amžius milžinų keliais.

Drąsiai, augštai...

Tas ne lietuvis, kurs jos būdo,
 Jos žemės dainų nemylės;
 Neverks, kad patys sūnūs žudo,
 Kas verta meilės ir garbės.

Drąsiai, augštai...

Tas ne lietuvis, kurs dar bijo
 Atsižadėt sapnų nakties,
 Kurs bėgs nuo žygių, kalavijo,
 Kursai didžiais darbais nešvies.

Drąsiai, aukštai...

Į darbą, broliai, vyrs į vyrą.
 Šarvuoti mokslu įstabiui!
 Paimsim arkia, knyga, lyra
 Ir eisim Lietuvos keliu!

Drąsiai, aukštai...

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.0 and. - sala 1110
 Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
 Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
 Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

Metalo Išdirbinių «Industria Strazdas»

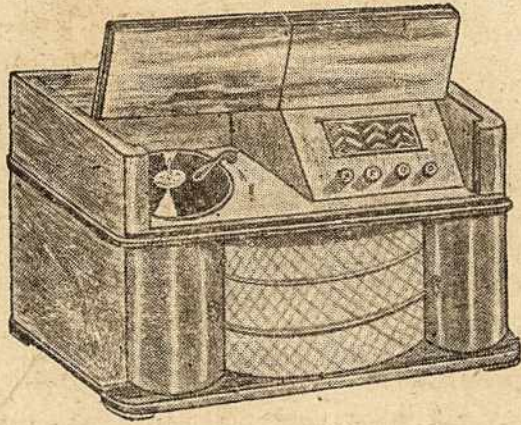
atlieka įvairius geležies bei metalo išdirbinius, kaip šaltkalvystės, galvanizavimo ugnimi, liejimas, varžtų bei kablių dekalkoms eternitui ir brazilitui.

Fabrikas: Rua Feliciano Bicudo, 28 - Skersgatvis iš Rua Ibitirama V. Prudente.

Raštinė: Rua do Carmo, 138 - 3.º S/306 - Fone 33-3865
 São Paulo

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis.
Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3º — salas 306 - 310
(Senoji rua do Carmo ir kampas P.ça Clóvis Bevilacqua)
São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Industria e Comercio de Calçados

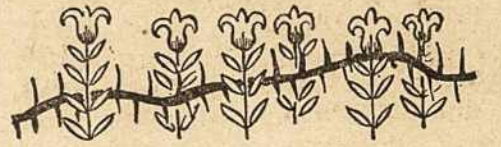

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVĀ»

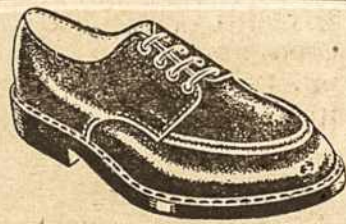
4 M RECANTO PARA VOCÊ nas lindas praças do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

Santo Amaro apylinkėje - nuostabus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 klm. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliojtinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Siokiadieniais iki 17 val. Sekmadieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CASAS SÃO JORGE

PRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINIOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S Ã O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJOSJE

VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

Š. m. gruodžio mėn. 21 d. 3 val. po pietų. S-gos patalpoje, Rua Lituania, 67, šaukiamas Lietuvos Sąjungos Brazilijoje visuotinis narių susirinkimas. Susirinkime bus renkama nauja Valdyba ir Revizijos Komisija 1953 metams bei svarstomi kiti Sąjungos reikalai. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Nesusirinkus aukščiau nurodytą valandą reikiama narių skaičiaus tą pačią dieną 4 val. po pietų šaukiamas kitas S-gos narių visuotinis narių susirinkimas, kuris bus teisėtas prie bent kurio susirinkusių narių skaičiaus.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje gruodžio 31 d. 22 val. ruošia Mokoje, Rua Lituania 67, Naujų Metų sutikimą. Pakviėtimus galima gauti pas sąjungos valdybos narius ir mokytojus.

Padėka

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje Valdyba reiškia didžią padėką už nuoširdų suruošimą 1952 XI. 29 Sąjungos Vakarų meniškos programos šioms asmenims: mok. rašytojai Karolei Pažeraitei, tautiškų šokių vadovei Jadvygai Ambrozaitienei, Marijai Vagnerytei, Elvirai Kilčiauskaitei, scenos mėgėjų Būrelio vadovui Broniui Guigai ir artistams bei šokėjams — Onai Stankevičienei, Onai Zagorskaitei, Elenai Vinkauskaitei, Nijolei Pupienytei, Giedrei Valeikaitei, Elenai Šimonytei, Aldonai Masytei, Jonai Lapėnaitei, Irenai Feiferytei, Ferdinandui Feiferiui, Liūdai Bendoraičiui, Leonidui Bajorinui, Vaciuvi Gervinui, Adolfui, Eringiui, Vaciuvi Putvinskiui ir mažoms artistėms — lietuvių kalbos pamokų lankytojoms: Onai Vinkauskaitei, Elenai Danilevičiūtei, Aldonai Kaškevičiūtei, Daliai Valeikaitei, Gražinai Valeikaitei, Nijolei Vieksnaitytei ir ir Gražinai Gudavičiūtei.

Be to, valdyba nuoširdžiai dėkoja paruošusioms užkandžius ir vadovusioms bufiete ponioms — Elvirai Dantienai, Jadvygai Jokubaitienei, Albinai Ambrazevičiūtei, Liūdai Matelionienei, Uršulei Balkevičiūtei ir Onai Stankevičiūtei.

L. S. B. Valdyba

— Gruodžio 28 d. 14 val. Mokoje, Rua Lituania 67, Lietuvos Sąjungos Brazilijoje

ruošiamas vaikams Kalėdų Eglutė su programa.

Kalėdų pamaldos.

V. Zelinoj

Kaip visais metais taip ir šįmet vidunaktį bus Piemenėlių mišios. Giedos L.K. Bendruomenės choras diriguojamas maestro Al. Ambrozaičio, kalėdines giesmes.

Pirmą Kalėdų dieną mišių tvarka bus kaip sekmadieniais: 6, 7, 8:30, 10 ir 11 val.

— Naujus šeimos židinius ruošiasi sukurti: Pranciškus Vaičiūnas su Eugenija Baltrūnaite, Antanas Raulickis su Eugenija Saukaite, Hugo Piovesan su Terese Tamašauskaite.

— Gruodžio m. 13 d. Vila Zelinoje mirė Marija Jančiūnė 76 m. amžiaus, kilusi iš Kauno - Šačėjų.

— Gruodžio m. 15 d. Ypirangoje, rua Auri Verde 62, mirė Ona Kazlauskienė, 68 m. amžiaus, kilusi iš Maletų parapijos. Paliko vyrą, dvi dukteris, keturis sūnus.

— Liet. S-ga Brazilijoje pra-neša, kad pertraukti Advento metu pasilinkėtiniai S-gos patalpose sekmadieniais ir šventadieniais prasidės gruodžio m. 25 d.

PERSIORGANIZAVO LIET. MENININKŲ KLUBAS.

Liet. Menininkų Klubas per siorganizavo ir užsiregistravo atitinkamose valdinėse įstaigose nauju vardu, būtent Lietuvos - Brazilų Kultūrinio Bendradarbiavimo Klubas - Clube do Intercambio Cultural Lituano - Brasileiro.

Reikalą persitvarkyti iššaukė pats gyvenimas. Žinome, kad pagal šio krašto potvarkius, kurie ir dabar dar ne

atšaukti, Brazilijoje gimę lietuvių vaikai neturi teisės būti svetimšalių organizacijų nariais. Reikėjo ieškoti priemonių, kad ir čia gimusius įtrauktų į kultūrinį darbą. Tai pati padėtis yra ir su priėjusiais Brazilijos pilietybę. O jų skaičius nuolat didėja ir juos atstumti nuo kultūrinio veikimo yra per didelis nuostolis. Šį reikalą kaip tik išsprendžia naujai sukurta kultūrinio bendradarbiavimo organizacija.

Antra, siandieninė padėtis reikalauja, kad mūsų reikalus bei Lietuvos padėtį plačiau žinotų pasaulis. Mes esame reikalingi draugų, kurie darytų spaudimą į savo krašto vyriausybę, kad Lietuvos reikalai greičiau būtų svarstomi Jungtinių Tautų Organizacijoje. Lig šiol mes laikėmės per daug izoliuotai. Panašios organizacijos yra ir kituose kraštuose. Naujos organizacijos reikalingi yra daug platesni. Linkėtina, kad numatytus planus įvykdyti gyvenime. Pirmininkauja žinomas kolonijos solistas ir veikėjas K. Ambrazevičius.

Pirmas viešas pasirodymas yra numatytas vasario mėn. 7 d. Tą dieną yra ruošiamas vakaras, kurio programoj bus dainos, baletas ir kt.

Vakaras bus jau visiems žinomaj Sociedade Paulista de Ginstica salėje, rua Couto Magalhães 246.

— L. K. Bendruomenės choras šį sekmadienį yra kviečiamas, Ipirangoje, N. S. Apareci da parapijoje koncertuoti. Koncertas bus 4 val. po pietų. Silva Bueno gatvėje esančios mokyklos salėje.

— Petras Brasas, Bendruomenės choristas, artimoj ateityje ruošiasi išvykti Kanadonuo latiniam apsigyvenimui.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLEIVIŲ DEMESIUI
Pakartotinai kviečiame lie

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS!

Bendruomenės choras platina naujai įdainuotas plokšteles:

- 1) "Jūreivių Maršas" ir "Baltos Gėlės",
- 2) "Svajonės" — Tango ir "Polka"
- 3) "Malda už Tėvynę" ir "Kur Bėga Šešupė".

Turime ir seniau įdainuotų plokštelių. Plokštelių galima gauti pas visus mūsų choristus pas choro pirmininką Kaz Ausenką (V. Zelina, Rua Rio Feio 2), nariams remėjams pas Petrą Šimonį (V. Zelina, Rua Venda Nova 46) ir mieste pas Juozą Karpavičių — siuvykloje, Avenida São João, prieš Paštą.

Choro Valdyba.

tuvius moksleivius, esančius gimnazijose ar tolygiose mokyklose, atvykti šį sekmadienį Vila Zelinoje ir ruošiamą šventę, kurios programa bus sekanti: 8:30 val. pamaldos ir bendra Komunija. Po to mokykloj bus bendri pusryčiai, kurių metu bus išpildyta pačių moksleivių meninė programa. Oficialus organizacijos vardas yra nustatytas šis: Liet. Kat. Moksleivių Sąjunga «Ateities». Tai yra tos pačios «Ateities» tęsinys, kuri buvo įkurta prieš 42 metus ir kuri dabar, tremtyje bei išėivijoje nesustabdė savo darbo. Jos centras yra Amerikoje, kuris apjungia visus lietuvius katalikus moksleivius įvairiose pasaulio dalyse. «Ateities» S-ga ugdo tvirtas asmenybes, žadina nariuose ir duoda progos pasireikšti kurybinei dvasiai, ruošia visuomenei vadus. Ateitininkų organas yra mėnesinis žurnalas «Ateities» išėjantis New Yorke. Šios šventės proga nariams atlikusiems numatytą įstatą's st. ža, bus įteikti nario ženkleiai. Atskirų pakvietimų nebūs siuntinėjama.

IŠ «TAIKOS KONGRESO»

Belgijos atstovas Van Lier

de Vienos «taikos kongrese» gruodžio 18 d. visų nustebimui, pareiškė: Mes vakaruos negalime suprasti procesų, kaip tie, kuriuose yra kaltinama Slansky' Clementis... Mirties bausmė turėtų būti panaikinta visame pasauly, tuo tarpu ji yra komunistiniuose kraštuose. Belgijos atstovas prašė, kad į anapus geležinės uždangos būtų įleidžiami laikraščiai ir knygos iš vakarų valstybių. Komunistų akimis žiūrint, šitoki «taikos kongresai» nėra naudingi, kur kritikuojama jų politika.

— Kardinalas Spellman išvyko Korejon. Kalėdų dienoje visos trejas mišias laikys fronte.

JAU LAIKAS ATNAUJINTI 1953 METAMS «Mūsų Lietuvos» prenumeratą. Laikraščio likimas yra skaitytojų rankose.

— Tik laukinis laikraščio neskaity.

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

Registrado no. C.R.C. sob. o. n. 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO
J. L. GalinskAs Ltda.

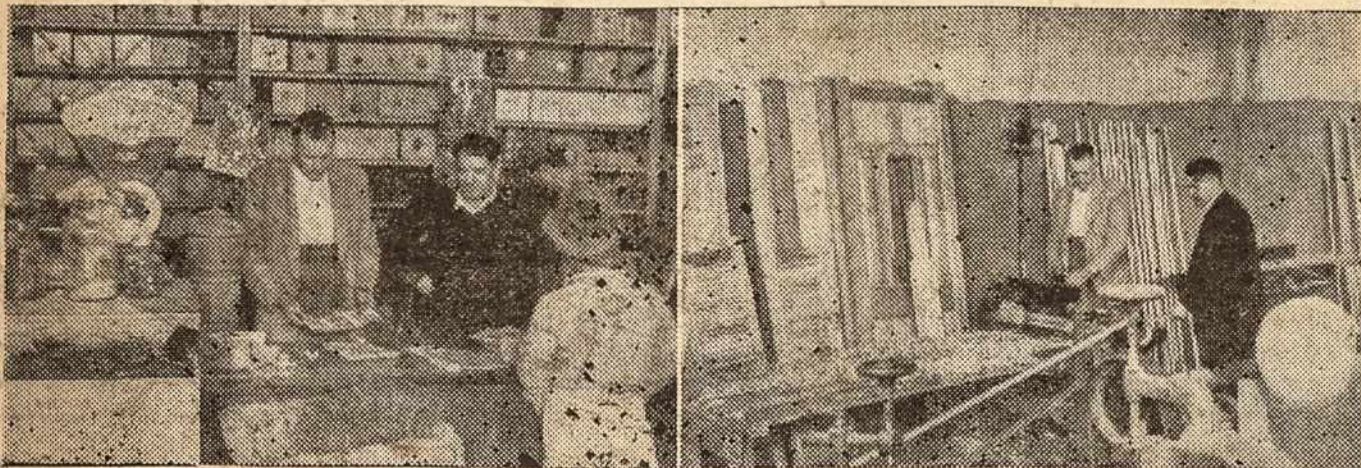

BALDŲ SANDĖLĪ.

AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKĖJIMU!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos